

העם

הבו אור

אורחי ישראל עקבו השבוע אחרי שלל ההודעות המשטריות על גילוי מחתרת פעילה. הודעות המטה הארצי מסרו על גר לוי נשק, על המחנות המעידות כי לפחות שניים מאנשי אותה מחתרת השתתפו ב' פועל ברצח הדי"ר ישראל קסטנר. אך ה' הודעות השאירו בכל זאת כמה שאלות ללא תשובה.

הראשונה היתה: מדוע לא הצליחה המש' טרה לבצע את ביצוע הפשע המחריד, למ' רות שהיה לה - לדבריה היא - מודיע בתוך שורות המחנות? שאלה שניה היתה: מדוע הוסר שומר-הראש שוספס על-ידי ה' משטרה לדי"ר קסטנר מזה קרוב לשנתיים, ימים ספורים לפני ביצוע ההתנקשות? וה' שאלה הגדולה והחשובה ביותר: לאן מובי' לים חוסי הקשר של מחתרת זו?

נסיון המחתרות הקודמות לימד כי רק משטש פומבי, בפני בית-משפט אזרחי, יכול לפתור אחת ולתמיד את חידת התאבדות ה' הסיורר למיניהן. העמדת החשודים לדין, על פי חוקי הגנה לשעת חירום, שנתרו מימי המנדט, לא יהיה בה מענה משכנע לשאלה זו. כי העם, המובהל על-ידי גילוי מחת' רות מסוכנות, זכאי לתבוע בירור גלוי ומקיף של כל החומר הנוגע לקושרים את קשרם באפליה, נגד המדינה ואזרחיה.

מחתרת

מפלצת עוקית

אחד האנשים הפעילים ביותר במטה ה' ארצי של המשטרה היה השבוע רמ"ח יעקב נאש, דובר המשטרה. ההודעות יציאו ממשרדו היו בלתי שגרתיות לחלוטין, תיארו בפני הקהל הישראלי הגדנה את של' בי עבודת החקירה של המשטרה, שהצליחה לגלות את קיומו של ארגון טרור מחתרת, שפעולתו הראשונה היתה ההתנקשות בחי' די"ר ישראל קסטנר.

המשטרה, במקרה זה, היתה יעילה בהח' לט. היא הצליחה לעצור תוך שעות אחדות שלשה אנשים, ששניים מהם הודו, לדברי הרמזים שסוגנו לעתונות, בביצוע ההת' נקשות. לאחר ששורה ארוכה של אזרחים נוספים נעצרו ונכלאו בתחנות משטרה שונות, כחשודים בהשתייכות לארגון המח' תרת המסתורי, נעצר גם יעקב חרותי, עורך הדין של שניים מהעצורים. בהעידו בשבועה בפני שופט השלום מקס צ'רנובילסקי, הס' ביר ס.מ.מ. שמואל רוט: "אין לנו הוכחות כי עורך-הדין חרותי קשור באופן ישיר בהתנקשות בחייו של די"ר ישראל קסטנר, אולם אנו חושדים בו בהשתייכות לארגון מחתרת. חשדות כאלה קיימים אצלנו כבר למעלה משנה."

בהזדמנות אחרת הסביר רמ"ח נאש כי למשטרה היה מודיע קבוע בתוך ארגון המחתרת, וכי היה קיים עיקוב מתמיד אחרי חברי ארגון הסיורר.

נשק מתחת לקרקע. החקירה התי' קדמה בקצב מהיר. בערב שבת הקיפה יחי' דת שוטרים, בסיקודו של רמ"ח אפרים הופשטטר, ראש המחלקה הפלילית של ה' משטרה, את ביתו של ישראל טייג, תושב כפר סבא. תוצאות מבצע זה עלו על כל המשוער: 61 חות'מקלעים רובים ושני להב' יזרים נתגלו בתוך מחבוא תת-קרקעי.

כפגישת עתונאים שנקראה על-ידי נאש, הכריז הדיבור: "אנו סבורים כי לפחות עוד שלשה מחבואי נשק יתגלו בזמן הקרוב." היה ברור לכל כי המחתרת שנתגלתה היתה כבר יותר מהתאגדות פרטית של שלשה-ארבעה עצירים, שהחליטו בהתלה' בותם לחסל את האיש הראשון שנראה בי' עיניהם כאויב מספר אחד של מדינת ישראל.

אולם פרט לדיעות המרעישות על מחבוא הנשק והודאות העצורים, לא הרחיבה ה' משטרה את ידיעות הציבור בנקודה המר' מית החשבה ביותר: מי הם מנהיגיו ומהם המניעים והשקפת העולם הסולליטית המדריכה את חברי הארגון במעשיהם? מי מממן את פעולותיהם?

המשטרה העדיפה לבחור בדרך הקלה יותר. קציניה העוסקים בחקירת תיק המח' תרת, הסבירו כי יש להניח כי חלק מי' תיקי השוד שלא נפתרו עד היום, שייכים לפעולותיה של המחתרת המסתורית, אחד הקצינים רמו כי שוד 92 אלף הלירות, שנערך במחנה צבאי בדרום, בוצע אף הוא על-ידי אנשי המחתרת.

תצפית

(כל הזכויות שמורות)

● ראשי ממשלת צרפת וישראל יערכו ביקורים רשמיים הדדיים בעתיד הקרוב. כדי להפגין את הידידות השוררת בין שתי המדינות, יבקו ראש ממשלת צרפת, ג' מולה, בישראל וזמן קצר לאחריו יחזיר דויד בן-גוריון ביקור רשמי. בין השאר, הביעו הצרפתים את רצונם להעניק לביג' את אות הכבוד הצרפתי הגבוה ביותר.

● בדרך כלל יעמדו השבועות הקרובים כסימן ביקורים ידירותיים של אישים זרים בישראל. בין השאר, יגיע לביקור אחד מחברי ממשלת גאנה, המדינה הכושית החדשה בחוף הזהב. באותה תקופה יגיעו גם משלחות ממדינות מערב אירופה, ואילו בסוף השנה, עשוי לשוב ולבקר כאורח רשמי ראש ממשלת בורמה, או נו. או נו הביע את רצונו לערוך ביקור נוסף, במכתב ששלח לדויד בן-גוריון, כתשובה לברכת ביג' על שיבתו לראשות ממשלת בורמה.

● אל תחשבו מפני פתיחת מערכת צבאית חדשה. על אף איומה של ישראל כי שיבתם של הכוחות המצריים לרצועת עזה, או סגירת מיצרי ים סוף בפני טייס ישראלי, יגררו אחריו תגובה בכוח, תימנע ישראל מצעד כזה הן מפאת הלחץ האמריקאי והן מפני עצם ההכרה שמערכת צבאית חדשה לא תפתור את הבעיות.

● הצבא המצרי יעכב אולי את שובו לרצועה. גמאל עבד אל נאצר ינסה בצורה זו לפייס את האמריקאים, אך באותו זמן יחזיר כוחות גדולים לרצועה, תחת מסווה של שוטרים ומשמר גבולות. על כל פנים, ברור כי העיכוב הזה לא ימנע את חידוש פעולות הפיזאיון.

● יתכן שתמונה ועדת חקירה של האו"ם, שיוטל עליה לברר את האפשרויות ליישוב הסיכסוך הישראלי-מצרי. מצבה של ישראל בפני ועדה זו יהיה קשה, מאחר שחלק גדול מחבריה יהיה מורכב מציגי המדינות האפרו-אסיאתיות.

● רשת של ישובים חדשים תוקם בין אילת לבאר-שבע. מטרם של ישובים אלה, שיהיו צמודים לתווי הכביש, תהיה להדק את הקשר בין הקצה הדרומי של המדינה לבין מרכזה. מסביבם יוקמו מפעלי תעשייה שונים, מתוך חישוב כי תוצרתם תיוצא לשווקי אפריקה, דרך נמל אילת.

● הציונים הכלליים עשויים לרכך את עמדתם האופוזיצ'יונית התקיפה נגד מדיניות החוץ של הממשלה. מאחר ש' מדיניות זו מתבטטת עתה יותר ויותר על שיתוף פעולה עם ארצות-הברית, יפעילו מנהיגי יהדות אמריקה לחץ על הציונים הכלליים בישראל, שיפסיקו את התנגדותם לקו זה, מאחר שהיא מעמידה אותם במצב לא נוח, כלפי הציבור היהודי בארצות-הברית המכיר את הלך הרוח ברחוב האמריקאי, והחייב להת' חשב בו.

● בקרוב תשמע רמזים על משאימתן להצטרפות ח"כ ה' צ"ב שושנה פרסיץ למפלגה הפרוגרסיבית. אחרי המסבר בין פרסיץ לבין צמרת הצ"כ, על רקע הקמת ארגון נשים חדש מאחורי גבה, אין זה מן הנמנע שאחד מחיכי ה' פרוגרסיבים הקרוב לפרסיץ ינסה לגשר בינה לבין מפלגתה.

● כוח החירום של האו"ם יוצב משני עברי הגבול. לעת עתה ברור כי יחידות בינלאומיות יוצבו משני עברי הגבול באזור ניצנה, אולם יתכן מאד כי יעברו לשבת גם מצד זה של גבול הרצועה.

● ישראל תהיה המדינה האחרונה במרחב אשר ארצות-הברית תנהל עמה משא ומתן בקשר להפעלת דוקטרינת אייזנהאור. אולם לא מן הנמנע כי ינהלו שיחות סודיות לפני כן, ונתאי שהדבר לא ירגיז את הערבים או יפריע להסלסת הסדר האמריקאי החדש באזור.

● כבר עתה ברור כי ישראל לא תוכל לקבל בשוויון-נפש את עקרונות הדוקטרינה, אשר לפיהם תיררש לוותר על שטחים שלח לטובת הערבים.

● צפוי גם משבר בין סרץ ברנשטיין לבין הנהלת הציונים הכלליים. המשבר עלול להתחולל במקרה שיושג הסכם, בדיונים המתנהלים עתה בין יוסף ספיר לבין יוסף סרלין, להקמת סיעה אחידה בתוך הנהלת המפלגה, נגד רוקח וברנשטיין.

● צפויה הקלה מסויימת במצב האבטלה בארץ. יגרמו לכך עבודות יזומות מטעם הממשלה והרשויות המקומיות, לקראת החגים, והזרמת כספי מיפדה האבטלה החסדרותית.

● נחום גולדמן יצא לביקור בכמה מארצות אירופה חי' מזרחית, ויתכן גם שיגשים את שאיפתו לבקר בכרית' המועצות. עם שובו ישהה תקופה ארוכה מן הרגיל בישראל, וינסח לחשתלט באופן ממשי על ניהול ענייני הנהלת הסוכנות. הניתן עתה להשפעת מפא"י ואחדות-העבודה.

העצני (מרכז) נכנס לבית-הסוהר השופט אמר: "אינך יודע מה זה אדם ממוצע..."

המשפט. "אני מוכן לעשות זאת בלשכת השופטים. אהיה מוכן אף להסתכן וללכת לבית הסוהר, אך לא אוכל למעול באימונם של אלה שנתנו בי איומן."

החוק עמד לצידו של כסטי' העצני גידון לעשרה ימי מאסר. "סתם סודמוס". אולם הפעצה הי' גדולה התמוצעה רק לאחר הפסקת הבוקר אחרי חקירה ארוכה ותוקפנית של העצני, על-ידי השופטים די"ר זאב צלטנר ויצחק שילה. כבר בשאלותיהם הראשונות של ה' שופטים הסתמן קו משונה. כאשר העצני, למשל, אמר כי האדם הממוצע לא היה צריך להסיק כי המלים "קצין גבוה" בחור' ברת, כהנו לעמוס בן גוריון, השיב לו די"ר צלטנר: "או אינך יודע מה זה אדם ממוצע..."

הערה אחרת של השופט שילה: "המכתב שלכם לעמוס, אחרי הופעת החוברת, לא עשה כל פעולה (של הסברת תוכן החוברת). הוא היה סתם סולמוס. אינך חושב שעכשיו אתה צריך לעשות משהו כדי לפזר את חששות התובע?"

המשיך צלטנר: "השיטה שלכם היא ברח ופגעו!" תגובתם של עורכי-הדין שמואל תמיר וארנולד אסלבאום להערות אלה היתה חי' ריפה מאד: "אני מבקש בכאב לב לשחרר אותי, מתפקידי בהגנה," ביקש תמיר מכית' המשפט, כי איני יכול להשתחרר מהרגשה (חשך בעמוד 6)